

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. III. Quis possit imponere collectas, & quibus illæ imponi possint?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

SECTIO II.

De exactionibus.

§. I.

Quænam sint exactiones ordinariae Episcopis seu Prælatis Ecclesiastico à subditis Clericis, vel Laicis præstandae?

Inter exactiones ordinarias Episcopo solvendas numeratur primum portio Canonica, qua debetur Episcopo, ex quibuscumque legatis piis, quæ sunt Ecclesiæ, aut aliis piis locis in diœcesi existentibus, de qua *b. lib. tit. 26. sect. 4. §. 4.* Secundum numeratur synodaticum, seu Cathedricum à singulis Clericis certæ Diœcesis ad synodum vocandis, in ea, in honorem Cathedrae Episcopalis solvendum, de qua *L. 1. Decreta tit. 31. sect. 3. §. 9.* Tertiud numeratur quarta decimorum, & quarta mortuariorum, de quibus loco modò citato. Quartud numeratur procuratio præstanda in visitationibus, de qua sectione sequente, ita tamen, ut in his plerisque solvendis attendenda potius sit loci consuetudo, quam iurium decisio, uti jam dictum.

§. II.

An predium, vel fundus Ecclesie in dotem assignatus liber sit ab omni servitio, tributo, & onere?

Liberum debere esse fundum talis ab omni servitio, & tributo temporali, non autem Ecclesiastico, ex c. 1. b. 1. sumitur, cum fundus talis sit pro sustentatione ministrorum Ecclesiæ, &

aliis necessariis usibus Ecclesiæ contibus, nisi talia bona ab antiquo, alioquin sint tributanea, qui, cum suo juri, qui habent, ad censum ex tali fundo, non cessent, conseqüenter, ne invisa in præjudicium fiat, in tali fundo ecclesiæ constituti non potest, vel censum ouere suo reali fundus hic in Ecclesia transibit, saltem in eo calu, quo dux abundans constitutus, ut omnibus inferendis sufficiat. Quod si taxen parvus, qui dotem constituit, certè in censum, in dotem tali Ecclesiæ contingat reservasset, manerer quidem ad hanc censum patrō dissolvendum Ecclesia obligata, si dos constitutus ad tale censum ferendum sufficiens esset, nulla taxen foret talis reservatio, si don condonato pro iuribus necessariis Ecclesiæ, cedaria foret.

§. IH.

Quis possit imponere collectas exactiones novas extraordinariæ, & quibus illa impon possint?

Quinam secularium possit novas collectas, & exactiones extraordinariæ imponere, viderint Civiliter, sub pena Canonica, excommunicatis etiam incurrente, prohibent non vestigia, gabellæ, & ejusmodi item illicite, & sine legitima autoritate imposta. Ucrum autem Ecclesiæ, Clericis & alia personæ Ecclesiastico, ad hoc extraordinaria onera à Laicis imponuntur, ex c. *Quamquam*, 4. b. i. mafatis decidi potest, ubi tales exactiones severè prohibentur, & ex *lib. 49. tit.*

magis patebit. Patet etiam ex c. Licet q.
h.t. quod cæci, ad tales exactiones sol-
vendas obligari non possint, uti nec pau-
peres, quoꝝ excusat inopia.

§. IV.

An, & quā ratione Episcopi, aliq.
Prælatis illis inferiores, possint collatas ex-
traordinarias suis subditis imponere,
vel ab illis exigere?

P rohibetur quidem his omnibus in e.
Cūm Apostolus 6. §. prohibemus h.t.
ne subditos suos exactionibus (ex-
traordinariis) gravent; conceditur ta-
men etiam omnibus Episcopis, modò le-
gitimè electi, & confirmati sint, etiam
si nondum sint consecrati, & qui majo-
rem, vel similem Episcopali jurisdictio-
nem in subditos suos habent, ut à Cleri-
cis beneficiatis, & ab Ecclesiis sibi sub-
jectis, subsidium, ut vocant, charitati-
vum, sive auxilium moderatum, cum
charitate, sepius etiam exigere possint,
(Si causa manifesta, & rationabilis, dis-
solvendorum v. g. Episcopatus debito-
rum, consecrationis Episcopalis, fabricæ
Ecclesiæ, bellavertendi, &c. necessitas,
aut torus Ecclesiæ bonum subit:) ex re-
ditibus Ecclesiasticis solvendum; ita ut
Episcopus quidem omnino illud remit-
tere non possit, cūm ex vi juris commu-
nis debatur, & ne in unius præ altero
præjudicium, aut injustum gravamen
cedat hæc exaction; neque tamen ad hoc
solvendum cogi possint, qui vel nullum
beneficium habent, vel redditus ex eo
rēdō exiguos, ut vix congruam susten-
tionem exinde habeant, quamvis pinguis
patrimonialia habeant, cūm eorum hoc
onus sit, qui fructibus Ecclesiæ gau-
dentes.

SECTIO III.

De procurationibus.

§. I.

An, cur, & quomodo procurationes
sint praestanda visitantibus Ecclesiæ, &
Clericos; & an etiam exigi, ac re-
cipi possint in pecunia?

Procurationum nomine hæc intelli-
guuntur illæ expensæ, quæ præstari
debent Prælati, quibus ex officio in-
cumbit visitare Ecclesiæ, ita ut solvi hæ
procurationes debeat actu visitantibus
Ecclesiæ, vel Clericos c. Procurationes.
23. h.t. ut ne ob defectum sustentatio-
nis, ex proprio solvendæ, intermittatur
visitationis utilitas, & ut ne qui visitat,
suis stipendiis visitare debeat. Debent
autem hæ procurationes visitationis
tempore solvendæ, moderata esse, ita
ut Ecclesiæ non graventur nimium, ha-
bitâ ratione facultatum illarum c. Sopita
14. c. procurationis 23. & c. Cūm nuper
25. h.t. Trident. sess. 24. cap. 3. De re-
format. & communiter consistunt circa
victualia, honestum scilicet cibum, &
potum pro visitatore, ejusque moderato
comitatu, ac pabulum pro equis pre-
bendo, juxta receptam patræ illius con-
suerudinem, & visitatoris conditionem,
ita ut vectura etiam nonnunquam, sar-
cinae necessarias hinc inde transferentes,
solvi debeat. Et quamvis olim pro pro-
curationibus talibus pecunia non potue-
rit exigi ab invitatis can. prolata 9. cauf. 14.
q. 1. c. Romana i. §. Procurationes h.t.
in 6. neque esculenta, aut poculenta,

Lii i 3

nisi